

som en ikke blot ubillig, men som en umulig Fordring. Naar de to Afdelinger af Rigsdagen ikke ville enes, da gad jeg dog nok vidst, om der er Mænd til i Verden, som kunne tvinge dem dertil. Den anden Løsning, som blev anvist, gif jo egentlig ud paa, at da det efter den cerede Talers Mening var lige saa utvivlsomt, at Landstinget kunde give et Ministerium Afsted, som at Folkethinget kunde det, saa skulde Gangen ganske simpelt være denne, at det Ministerium, der kom i Strid med Folkethinget, blev afflediget af Hans Majestæt; dersom det næste Ministerium, der var i Overensstemmelse med Folkethinget, kom i Strid med Landstinget, saa skulde det afflediges, og saa fremdeles, indtil, som den cerede Taler bemærkede, man nok tilsidst vilde lære at enes. Det forekommer mig, at det vilde være meget ønskeligere, at man kunde lære at enes, førend dette Experiment blev gjort. Men hvad der i hvert Tilfælde ikke kan overses, det er, at naar en Løsning skal ske ad den Vej, saa vil der jo efter al Sandsynlighed i længere Tid komme til Stede lignende uregelmæssige Tilstande, som man ikke har set baade her i Thinget og andet Steds at betegne som Grundlovsbrud, flagrant Grundlovsbrud, længe betænkt og bevidst Grundlovsbrud osv. Ja, stærke Ord slaar heldigvis ingen Mænd ihjel. Men lignende Tilstande vilde jo efter al Sandsynlighed med Nødvendighed komme til Stede. Hvorledes vilde det for Exempel have stillet sig i Tjor, dersom Hans Majestæt, da Enighed om Finantsloven ikke kom til Stede, den 31te Marts havde afflediget sit Ministerium og taget et Ministerium, ja, jeg vil sige blandt Førerne for dette Things Fler-tal, hvad vilde de have havt at gjøre for at bringe en regelmæssig Finantslov til Veie, eller hvis de vilde nøies med Minde at bringe en midlertidig Bevillingslov til Stede? De maatte have begyndt forfra, have forelagt Forslag i saa Henseende for Rigsdagen, og disse Forslag maatte have været behandlede i deres behørig Tid, og naar saa det samme Resultat kom til Veie: Ingen Enighed, hverken om en definitiv Finantslov eller om en midlertidig Bevillingslov, ja saa var det Tidspunkt kommet, hvor der enten kunde gjøres Forsøg paa at opløse Landstinget, hvad der jo som be-

kjendt tager Maaneder eller i alt Fald tager længere Tid, eller hvor dette Ministerium, Folkethingsministeriet, forlod sin Plads og gav Plads igjen for et andet Ministerium; men hvad enten man vilde vælge den ene Vej eller den anden Vej, er saa Meget jo klart, at Tiden vilde være gaaet hen, uden at der var nogen regelmæssig Finantslov eller midlertidig Bevillingslov, og disse Ministerier, af hvad Farve de saa end vare, vilde være ligefrem nødt til at gaa den samme Vej, som vi ere gaaede, og fortsætte Landets Styrelse, uden at der var nogen regelmæssig Finantslov eller Bevillingslov til Stede (Modsigelse). Ja, de Herrer, som sige nei, kunne jo bevise det, eller gjøre Forsøg paa at bevise det; jeg ser ingen anden Udvei. Det er vistnok saa, eller i alt Fald jeg skal ikke modsig det, naar det blev bemærket her, at man ikke i 1866 tænkte paa, at saadanne Tilstande som den, vi nu leve under, skulde komme til Stede, det tror jeg, at det cerede Medlem, som udtalte dette, har Ret i. Jeg tror ikke, at man tænkte sig det. Man tænkte sig, saaledes som det cerede Medlem for Veile Amts 3die Valgfreds (Th. Nielsen) har udtalt, man tænkte sig, at de to Afdelinger af Rigsdagen vilde søge at enes, baade om de foreliggende Spørgsmaal overhovedet og ganske særlig om Vedtagelsen af en Finantslov hvert Aar; jeg tvivler om, at i alt Fald Manges Tanker ere gaaede ud over det. Det forekommer mig ogsaa at ligge saa overmaade nær, at det maatte anses for at være i den samlede Rigsdags velforstaaede Interesse, at man til det Yderste bestræbte sig for ved gjensidig Smødekomen og Hensyntagen at naae frem til Vedtagelsen af en Rigsdagsfinantslov; det forekommer mig at være indlysende. Jeg tror nu ikke, at der kommer Meget ud af at gaa tilbage til de frie Forsatningers Tilblivelse her i Landet, deres videre Udvikling og Striden, som der til forskjellige Tider har været om Forsatningens rette Brug. Jeg tror, at dersom man vil frem, er det her ligesom i de fleste andre Henseender mest praktisk at tage det som en Hændsgjerning, at Striden er der, at det har viist sig gjentagne Gange, at man ikke har kunnet eller villet enes om en Finantslov, og altsaa, naar man ikke tør forudsætte, at der i nogen nær Fremtid vil ske et Omflag i saa